

A Gy ri Íté l tábla a Dr. Nyuzó Péter Ügyvédi Iroda (1213 Budapest, Mária Királyné útja 78.; ügyinté z : dr. Nyuzó Péter ügyvéd) által képviselt **Mekler Norbert** (8291 Nagyvázsony, Dobány I. u. 1/A.) **felperesnek** a Dr. Németh Ákos Pál Ügyvédi Iroda (8400 Ajka, József A. u. 19. fszt. 1.; ügyinté z : dr. Németh Ákos ügyvéd) által képviselt **Nagyvázsony Község Önkormányzata** (8291 Nagyvázsony, Kinizsi P. u. 96.) **alperes** ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. április 25. napján kelt 5.P.20.451/2017/23. számú ítélete ellen a felperes által 24. sorszám alatt el terjesztett fellebbezés folytán – tárgyalás alapján – meghozta a következ

í té l e t e t :

Az íté l tábla az els fokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és az alperes által a felperes részére fizetend sérelemdíj összegét 200.000 (Kett százezer) forintra felemeli.

Ezt meghaladóan az els fokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az illetékügyben eljáró hatóság felhívására az állam javára 64.000 (Hatvannégyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, a fennmaradó 12.000 (Tizenkett ezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Köteles a felperes megfizetni az alperesnek 15 napon belül 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az els fokú bíróság által megállapított tényállás szerint a Nagyvázsonyi Kinizsi Kulturális és Szolgáltató Közhasznú Non-profit Kft. – a továbbiakban: Kft. – tulajdonosa 96 %-ban az alperes, 4 %-ban a nagyvázsonyi Fekete Sereg Egyesület. A Kft. alapvet célja a Kinizsi Vár, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum m ködtetése, fenntartása, látogatók számára való bemutatása. A Kft. közhasznú szervezetként és non-profit gazdasági társaságként m ködik.

2012. október 28. napjától 2017. október 27. napjáig szóló megbízás keretében a felperes pályázat alapján a Kft. ügyvezetője lett önkéntes vállalkozóval. A felperes és a Kft. között 2012. október 25. napján munkaszerződés jött létre.

A Kft. és a Felelős Szülők Iskola Kft. között 2016. év folyamán megrendezésre kerül történelmi edukációs és kulturális programok szervezése, eseményeinek reklámozása, kivitelezése céljából 2015. áprilisában megállapodás jött létre. A megbízás időszaka 2016. januártól augusztusig terjedt, a havi nettó megbízási díj 153.125 forint volt. A szerződés alapján 2016. évben 1.555.750 forint került kifizetésre.

A felperes, valamint az alperes jelenlegi polgármestere közötti eleinte jó kapcsolat 2012. évben megromlott. Az alperes képviselő-testülete 103/2016. (IX.20.) képviselő-testületi határozatában módosította a Kft. társasági szerződést, kettős ügyvezetést és együttes cégjegyzési jog mellett társügyvezetőt bízott meg 2016. szeptember 20. napjától 2017. október 27. napjáig terjedő időtartamra. A társügyvezető megbízatásáról 2017. január 27. napján lemondott.

Az alperes polgármestere 2017. január 10. napján elektronikus levélben hívta fel a felperest arra, hogy 2015. és 2016. évekre vonatkozóan a Kft. mérlegét a pénzügyi, vagyoni helyzetének változására vonatkozó kimutatásokat, beszámolókat kézbesítse a Kft. tagjai részére 2017. január 17. napjáig. A felperes 2017. január 18. napján megküldött elektronikus levelében tájékoztatta az alperes polgármesterét, hogy a társügyvezetővel fennálló együttműködési nehézségekre tekintettel nem tudja garantálni, hogy a 2017. évi üzleti terv 2017. január 31. napjáig elkészül. Aggályosnak értékelte tagi vagy banki forrás hiányában a Kft. finanszírozhatóságát 2017. februártól április hónapok közötti időszakra. 2017. január 30. napján kelt elektronikus levelében a felperes arról tájékoztatta a Kft. tagjait, hogy a 2016. december 31-i pénzügyi helyzetre figyelemmel cash-flow probléma az, hogy a 2.745.000 forint pénzeszköz a januári és februári kifizetésekkel február 12. után minimálisra csökken, ezért gondoskodni kell a február-március havi bérek és egyéb költségek fedezetéről.

A Kft. taggyűlése 2017. január 27. napján akként döntött, hogy a felperes által kezdeményezett hitelfelvételhez addig nem járul hozzá, amíg az alperes 2017. évi belső ellenőrzési terve szerinti belső ellenőrzési jelentés el nem készül. A taggyűlés akként rendelkezett a határozatában, hogy a felperes 2017. február 15-ig készítse a Kft. 2017. évi üzleti tervét, illetve a pénzügyi helyzetéről 2017. január 30-ig tájékoztassa a tagokat.

Határozatában az alperes is kérte, hogy a Kft. valós vagyoni helyzetének megismerése érdekében 2015. és 2016. évi teljes könyvelési anyagot 2017. február 1-jéig bocsássa a felperes rendelkezésére. Egy 2017. február 1-jén kelt átvételi elismervény szerint a Kft. 2017. évi mappát terjedelemben átadta a 2015., 2016-os könyvelés anyagát az alperesnek.

Az alperes 37/2017. (II.14.) számú képviselő-testületi határozatával a 2012. november 30. napján, illetve 2014. április 14. napján létrejött - a várra és a múzeumra vonatkozó - üzemeltetési szerződés megszüntetéséről határozott azzal, hogy vár, ajándékbolt és múzeum biztonságos üzemeltetését 2017. március 1. napjától 2017. december 31. napjáig a képviselő-testület saját maga kívánja ellátni. A felperes 2017. február 24. napján lemondott ügyvezetői megbízatásáról és azonnali hatállyal felmondta a munkaszerződését is.

Az alperes 2017. március 7. napján kötelezettséget vállalt a Kft. részére 1.000.000 forint tagi kölcsön nyújtására, majd 92/2017. (V.23.) képvisel -testületi határozatával elfogadta a bels ellen r által 2017 áprilisában elkészített a Kft-t érint jelentést.

Az alperes honlapján - a nagyvazsony.hu weboldalon - 2017. március végén, de a peradatok alapján pontosabban meg nem állapítható id pontban az alperes egyetértésével és hozzájárulásával „**Kinizsi Vár: Kifizettük a béreket a „cs dbe ment” vállalkozásnál (Ba)**” címmel az alábbi közlemény jelent meg (a továbbiakban: közlemény):

„Az önkormányzat non-profit kft-jének volt ügyvezet je azonnali hatállyal mondott le februárban a cég vezetésér l, a vár üzemeltetését pedig önkormányzati szakfeladatként vette át a település önkormányzata. Nagyvázsony Község Önkormányzata március hó elején, határid re fizette ki a Kinizsi Vár dolgozóit, annak ellenére, hogy a gazdasági társaság készpénz keretében és a bankszámlán összesen alig volt 280.000,- Ft. A Non-profit Kft. május végéig kinevezett ügyvezet je beszámolt a testületnek az átadás-átvételnél Dr. Weller-Jakus Tamás jegyz a március 21-i testületi ülésen hangsúlyozta: „gyakorlatilag egy cs dbe ment vállalkozásnak lehet min síteni a non-profit kft-t”. A következ megállapításokat tette Cseke Terézia ügyvezet asszony a legutóbbi testületi ülésen, beszámolójában: a vár készpénz-állománya február 28-án 136.252,- Ft volt, Mekler Norbert ügyvezet átadott egy SIM-kártyát, 6 db kulcsot, riasztókódokat, tárgyi eszköz-leltárral a vár nem rendelkezett (kiállítási tárgyakról, technikai eszközökr l, árukészletr l stb.), a **volt ügyvezet nyilatkozata szerint nincs küls tartozása, „emlékei szerint” 70.000,- Ft „lehet” a bankszámlán (valójában 150.000,- Ft volt, a küls tartozásról szóló kijelentés hamar megd lt) (Bb)**, nem a falu tulajdona a vár facebook-oldala, hanem Nyuzó Attiláé, **az átadásnál jelenlév önkormányzati dolgozók bejárták a várat, „iszonyatos” rendetlenséggel szembesültek (fotódokumentációk készültek), különösen a volt igazgató irodájában (Bc)**, a leltározást az önkormányzat dolgozói, pénzügyi munkatársai napokon át tartó munkával a fellelhet eszközökr l részletes leltárt készítettek, az ajándékboltban található eszközök értéke kb. 700.000,- Ft, az önkormányzat segítségével határid re át lettek jelentve a dolgozók és a februári munkabérek is rendezve lettek, az átadás-átvételnél tett volt ügyvezet i nyilatkozat, miszerint a Non-profit Kft. „nem tartozik senkinek”, néhány napon belül d lt meg: a Bakony-Balaton TDM-t l fizetési felszólítás érkezett a várhoz, miszerint a non-profit kft. 570.000,- Ft-tal tartozik a cégnek, **„nem felel meg a valóságnak az az állítása sem Mekler Norbertnek, mely szerint nem kötött senkivel sem 2017-re szóló megállapodásokat (Bd)**. Török Tiborral 2016 januárjától kötött bérleti szerz dést a Történelmünk Nagyjai Kiállítás bérlésére, amely 2016. december 31-vel járt volna le, de egy automatikus hosszabbítás lépett életbe, mert december elején lett volna lehet ség a szerz dés bontására. Ezt az ügyvezet ír nem tette meg, így havi 140.000,- Ft bérleti díjat kell fizetnünk (...).” Török úrral ugyancsak a várnyomdára van szerz dés havi 60.000,- Ft bérleti díjfizetés mellett. Ez ugye összesen évi több, mint 2.000.000,- Ft lenne, ha az új vezetés nem intézkedne a szerz dés megszüntetésér l, a Felel s Szül k Iskolája Kft-ének (képvisel je Tibenszky Mónika, számos cikket készített korábban, és ez a cég intézett egy kitüntetést is) „médiakampányra” havonta (!) 153.125,- Ft-ot fizetett 2015 áprilisa óta a non-profit kft. Itt két oldalas szerz dés készült, második oldalon az aláírások, vállalási díj, az els oldalon (amely nincs összet zve a második oldallal, aláírási szignó nincs rajta...) pedig a megbízás id szaka szerepel. **Ez a szerz dés tehát szintén majdnem eléri a 2.000.000,- Ft-ot éves szinten. A szerz dés megszüntetése érdekében intézkedés történt (Be)**, a Mátyás-udvarral nem talált szerz dést az új ügyvezet és bérleti díj beszédésér l sem számlákat. **A büfé üzemeltet jével korrekt, átlátható szerz dés készül a napokban (Bf)**, a Vár Kft. laptopját „szakért ” 2016. nyár végén selejtezésre javasolta. Így számítógépe jelenleg nincs a non-profit kft-nek, új könyvel t bízott

meg a kft. új vezetője (Molnár Vajda Krisztinát), aki az önkormányzat pénzügyi vezetője is, így **garantált lesz az átlátható és jogszerű gazdálkodás (Bg)**, elkészült a 2017-es pénzügyi terv, melynek célja a veszteség nélküli üzemeltetés (ezt a testület egyhangúlag fogadta el március 21-én), a gazdasági társaság a GINOP-programból tud munkát foglalkoztatni és ezzel segíteni az önkormányzat feladatait szabályszerű együttműködési szerződéssel, a felügyelő bizottság (FB., 2016 áprilisától írásban kérte a volt ügyvezetőt az átlátható gazdálkodásra) és a non-profit kft. között szoros együttműködés alakul ki, az FB negyedévente kap részletes beszámolót.

Az önkormányzat dolgozói beszámoltak az alábbiakról: **rendezték (Bh)** a pénztárgépek és terminálok, az ajándékboltba megkezdte az ajándékbolt bizományi és a vár programszerződéseinek elkészítéseit, a non-profit kft. volt könyvelőjét **február 7-e óta kéri a f könyvi kivonat átadására (Bh)**, de ez még a március 21-i testületi ülés napjáig sem történt meg. E dokumentum nélkül nehezen tudja elkezdni a független belső ellenőrzés munkáját, hiszen a FB. és a testület április végéig május elejéig szeretne a belső ellenőrzés teljes képet adó jelentést kapni (a belső ellenőrzést törvényi kötelezettség függetlenül minden helyi eseménytől).

A vár önkormányzati szakfelügyeletként üzemeltetett Kinizsi Vár felelős önkormányzati dolgozói bemutatták az üzemeltetési koncepciót, benne számos változással, új partnerekkel, programokkal, amelyeket a képviselő-testület megtárgyalta és egyhangúlag elfogadott. A koncepció letölthető innen: varkonceptio.

Mekler Norbert ügyvéddel (dr. Nyuzó Péter) írásban kereste meg a non-profit kft-t és 3.000.000,- Ft kifizetését kéri (peren kívüli megegyezéssel) tekintettel arra, hogy szerinte a kft. ellehetetlenítették. A képviselő-testület a levelet dr. Németh Ákos ügyvédhez irányította a volt ügyvezető megkeresését. Az önkormányzat dolgozói és a képviselő-testület hangsúlyozta: a település célja, hogy a Kinizsi Vár és a Non-profit kft. úgy üzemeljen, hogy az átlátható, transzparens gazdálkodást és év végére tisztességes nyereséget jelentsen Nagyvázsonynak.”

A Nagyvázsonyi Hírmondó id. szakkiadvány (a továbbiakban: cikk) 2017. nyári számában **„Kinizsi Non-profit kft., 2015-2016., belső ellenőrzés: hanyagul kezelt pénzügyek” (C1)** címmel a következő tartalmú cikk jelent meg: „Az Államháztartási Törvény értelmében az önkormányzat köteles intézményeit független belső ellenőrzéssel vizsgálni a gazdálkodás szabályosságának ellenőrzése érdekében. Az önkormányzat 2016 novemberében elrendelte, a munkát 2017 januárjában megkezdte a független belső ellenőrzés. Mekler Norbert ügyvezető ez év februárjában felmondott a cég vezetéséről. A 2015-2016. esztendő vizsgálati belső ellenőrzési jelentés az elmúlt időszakról feltárta többek között az alábbiakat (idézte a jelentést). Több 200.000,- Ft feletti kifizetéshez nem csatoltak megállapodást, nem lehet megállapítani, hogy pontosan milyen gazdasági esemény is történt, a várat üzemeltető kft. kifizetéseinek szűrőpróbaszerű ellenőrzése során a nagyobb összegű kifizetések számláinál nincs szerződés, teljesítési igazolás, azon kifizetéseknél, ahol volt szerződés, a kifizetett összeg nem egyezik a szerződésben foglalt díjazással, a megállapodás szerinti díjazás nincs összhangban a kiállított számlával. Több bizonylaton utólagos javítások vannak, a készpénzes kifizetésekhez nem csatoltak bizonylatot (pl. 887.000,- Ft-os építőipari, gipszkarton-munkálatok, nyílászáróbeállítás). 1.680.000,- Ft-os kiállítás-bérlet kifizetési díjának számláinál sok esetben a teljesítési dátumok utólagosan javítottak, fiktív könyvi kártonon sem az a dátum szerepel, mint az alapbizonylaton. A kft. az ellenőrzéshez szükséges pénztárjelentést nem adta át, nem csatolt bizonylatokat, nem ellenőrizhető a készpénz-állomány; a társaság a készpénzkezelésnél nem tartja be a bizonylati rendet és a bizonylati fegyelmet. A készpénzkezelése, a

készpénzállománya nem ellenrizhető, a belső ellenőrzés részére nem adták át a pénztári jelentést, a társaság alapításánál a cél a non-profit jelleg. Ezért elengedhetetlen a gazdálkodás átláthatóságának, szabályozottságának, gazdasági eredményének alátámasztása, elengedhetetlen a számviteli fegyelem és a bizonylati rend betartása. A belső ellenőrzés május 23-i testületi ülésen – írásbeli jelentése mellett – szóban is beszámolt a non-profit kft. gazdálkodásáról kiemelve, hogy **a volt cégvezető a társaság pénzügyeit rendkívül hanyagul kezelte” (C2).**

Ugyanezen cikk 2017 júniusában megjelent a nagyvazsony.hu hivatalos önkormányzati honlapon is.

* * *

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a tényállásban Ba, Bb, Bc, Bd, Be, Bh, valamint C1 és C2 jelzéssel ellátott kitételekkel az alperes megsértette jó hírnevét, míg a Bg kitételrel a becsületét. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, és elégtételadásra kötelezését oly módon, hogy saját költségén a nagyvazsony.hu, a nagyvazsonyma.hu internetes felületeken, valamint a Nagyvázsónyi Hírmondó id. szakkiadványban az eredeti közléssel azonos helyen és tipográfiai kiemeléssel tegyen közzé olyan nyilatkozatot, melyben elismeri, hogy az általa nyilvánosságra hozott állítások valótlanok. Kérte a 2017. márciusi és a 2017. nyarán elkövetett jogsértés vonatkozásában 500.000-500.000 forint, együttesen 1.000.000 forint sérelemdíj valamint perköltség megfizetésére kötelezni az alperest.

* * *

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a Bc, Bd, Bg kitételek vélemény-nyilvánításnak tekintendők, kifejezőmódjukban sem sérték. A Bg kitételben részletezettek a jövőre vonatkozó kijelentések, melyek felperesre nézve nem tartalmazznak állítást. A többi kitételben szereplő tényállítás pedig megfelel a valóságnak.

* * *

Az első fokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy a nagyvazsony.hu internetes oldalon 2017. március végén közzétett „Kifizettük a béreket a „csdbe ment” vállalkozásnál” című közleményben **annak valótlan állításával, hogy**

- a volt ügyvezető nyilatkozatai szerint nincs külső tartozása, „emlékei szerint” 70.000,- Ft „lehet” a bankszámlán (valójában 150.000,- Ft volt, a külső tartozásról szóló kijelentés hamar megdőlt),

- az átadásnál jelenlévő önkormányzati dolgozók bejárták a várat, „iszonyatos” rendtelenséggel szembesültek különösen a volt igazgató irodájában,

továbbá annak hamis színben való feltüntetésével, hogy

- kifizettük a béreket a „csdbe ment” vállalkozásnál,

- nem felel meg a valóságnak az az állítása sem Meklernorbertnek, mely szerint nem kötött senkivel sem 2017-re szóló megállapodásokat,

- a Felelősségszűkítő Iskolája Kft-vel kötött szerződés majdnem eléri a 2.000.000,- forintot éves szinten. A szerződés megszüntetése érdekében intézkedés történt

az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez f z d jogát.

Eltiltotta az alperest a további jogsértést l, kötelezte elégtétel adásaként, hogy az ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit 15 napon belül tegye közzé a nagyvazsony.hu internetes oldalon, továbbá, hogy a felperes részére 15 napon belül fizessen meg 50.000 Ft-ot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy az alperes részére 15 napon belül fizessen meg 35.560 Ft perköltséget. Kötelezte a felperest, az államnak felhívásra fizessen meg 46.800 Ft eljárási illetéket, egyúttal megállapította, hogy az ezt meghaladóan felmerült 13.200 Ft illetéket az állam viseli.

Az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján elkülönítve a kereset tárgyát képez kitételeket (BDT2012.2653.) a Ba, Bb, Bc, Bd, Be, Bf kitételeket és a Bh kitétel második fordulatát, valamint a C1 és C2 kitételeket min sítette tényállításnak, míg a Bg kitétel véleménynyilvánításnak. Rámutatott, hogy a Bh kitétel els fordulata személyiségi jogsértés körében nem értékelhet , mert nem a felperes személyére vonatkozó tényállítást tartalmaz, de véleménynyilvánításnak sem min sül.

Az egyes kitételeket a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja és a PK 13. számú állásfoglalás I. pontja, illetve az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB számú határozatának szempontrendszere fényében értékelve rámutatott, hogy **a Ba, Bb, Bc, Bd, Be kitételek vonatkozásában sértette meg a felperes jó hírnevét az alperes.** A Bf, Bg kitételeket, illetve a Bh kitétel második részét nem tekintette jogsért nek, mivel azok nem vonatkoznak a felperesre. **A Bb, illetve Bc kitételek tényállítások, azok való voltát a perben az alperes nem bizonyította. A Ba, Bd, Be tényállítások vonatkozásában kiemelte, hogy releváns részletek ismertetése nélkül (elhallgatással) és megtéveszt csoportosítással közölt olyan való tényeket, melyek e formában az olvasók számára téves következtetés levonására adhattak alapot. A cikb l olyan lényeges részletek nem derülnek ki, melyek a történeteket más megvilágításba helyezhetik és az így kialakuló hamis látszat alkalmas a felperes megítélésének hátrányos befolyásolására.**

A közleményb l nem derül ki, hogy a felek milyen feltételrendszer, elvárások mentén és milyen körülmények által behatároltan m ködtek együtt, illetve egyúttm ködésük milyen okból futott zátonyra. A felperes tevékenységének min sítése során az alperes több lényeges tényállási elemet elhallgatott, így azt, hogy a Kft. esetében a bevételi források nem egyenletesek az év minden szakában, ezért a Kft. már a korábbi id szakban is minden év végén rendszeres likviditási problémákkal küzdött. A per tárgyát képez id szakban e likviditási probléma kezelésére a felperes által a korábbi években is igényelt hitel biztosítása 2016., 2017. fordulóján nem történt meg, az alperes csak 2017. március 7. napján (felperes felmondása után) adott tagi kölcsönt a pénzügyi helyzet kezelésére. Nem utalt az alperes a kett s ügyvezetéssel összefüggésben a felperes által is felvetett vélt vagy való aggályokra, a vár és az ajándékbolt, valamint a múzeum üzemeltetésének alperes általi átvételére, valamint arra sem, hogy a felperes lemondásának id pontjára (2017. február 21.), illetve a közlemény id pontjában már megsz nt a Felel s Szül k Iskolája Kft-vel kötött megbízási szerz dés (mely 2016. január-augusztus hónapokra vonatkozott), nem utalt a Török Tibor a 2016 januárjától kötött bérleti szerz dés automatikus meghosszabbodást eredményez rendelkezésével kapcsolatos alperesi elvárásokra.

A C1 és C2 számú tényállításokat való n ak fogadta el az els fokú bíróság, utalt arra, hogy azok vélemény-nyilvánítással átsz ttek. Kiemelte, hogy e tényállítások való voltát alátámasztotta Molnárné Vajda Krisztina tanúvallomása (21. számú jegyz könyv 3. oldal 5. bekezdés), a bels ellen rzés r készült jelentés (3. számú irat), valamint az ellen r 2017. május 23-i szóbeli beszámolója. Rámutatott, hogy a kifogásolt közlést nem a szövegb l kiragadva, hanem környezetében kell értelmezni, és nem a tételes jogi (pl. büntet jogi vagy gazdasági jogi) definícióból kell kiindulni, hanem a kijelentéshez tipikusan társuló köznyelvi értelemb l. A közvélemény vélekedése szerinti hanyag pénzkezelés jóval tágabb fogalom, mint a Btk. szerinti tényállás. A „hanyagul” kifejezés véleményt is tükröz, melynek a bels ellen rzés ténymegállapításaiból kit n en – melyet a cikk részletesen ismertetett – van ténybeli alapja is, ezért önkényesnek nem min sül.

Arra hivatkozással, hogy a perbeli esetben nem zárható ki a jogsértés megismétlése a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b.) pontja alapján **eltiltotta** az alperest a további jogsértést l, és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja alapján **elégítétel adására kötelezte** saját költségén a jogsértéssel azonos nyilvánosság biztosítása mellett. A **sérelemdíj igény** kapcsán utalt a Ptk. által értékelni rendelt szempontokra és annak kett s funkciójára (kompenzációs szerep és magánjogi büntetés). Értékelt, hogy a jogsért nek talált 2017. márciusi közlés az alperes hivatalos internetes oldalán jelent meg, mely olvasóközönséggel rendelkezik, így széleskör nyilvánosságot érint. Mindezek alapján akként foglalt állást, hogy a felperes által érvényesített sérelemdíj összege eltúlzott, azt is figyelembe vette, hogy a Bb és Bc azonosítójú kitételek kivételével a jogsért nek talált kitételek nem valótlan tényeket közöltek, hanem a való tényeket tartalmaztak megtévesztésre alkalmas módon. Az ügynevezett köztudomás-doktrína felhívása mellett rámutatott, hogy ahhoz kapcsolódó hátrányszintet meghaladó és a sérelemdíj összegszer sége körében értékelend hátrányt a felperes a perben nem bizonyított, ezért a jogsértés kapcsán a felperest ért köztudomású pszichés hátrányokat figyelembe véve 50.000 forintban találta alaposnak a felperes igényét.

A perköltségr l és a feljegyzett kereseti illetékr l a felperesre terhesebb 22-78 %-os pervesztességi arány szerint határozott a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján azzal, hogy az alperes személyes illetékmentessége folytán az alperesi pervesztességre es kereseti illetéket az állam viseli.

* * *

Az els fokú ítélet részben történ megváltoztatása iránt a felperes terjesztett el fellebbezést, melyben a 2017. márciusi jogsértés vonatkozásában további 450.000 forint sérelemdíjban kérte marasztalni az alperest, e cselekmény kapcsán nem érintve az els fokú ítélet keresetét részben elutasító egyéb rendelkezéseit. A 2017 nyarán elkövetett jogsértés vonatkozásában keresete szerint kérte az alperest elégítételadásra kötelezni, valamint 500.000 forint sérelemdíj és annak 2017. június 1. napjától számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy az els fokú bíróság megfelel részletességgel feltárta a tényállást, de abból részben helytelen következtetést vont le, másrészt nem értékelt megfelelő en, hogy az alperes vele szemben egy folytatólagos, kifejezetten célzatos lejárató kampányt folytatott. Emellett nem csak a sérelemdíj reparációs funkciójára, hanem prevenciós jellegére is figyelemmel kell lenni, ehhez képest pedig olyan alacsony összegben határozta meg azt az els fokú bíróság, amely mellett az rendeltetését nem tudja betölteni így az els fokú ítélet részben megalapozatlan, részben jogszabálysért .

Az els fokú bíróság az új Ptk. alapján kialakulóban lév bírói gyakorlatot semmibe vette, **az els jogsértés kapcsán javára megállapított sérelemdíj összege megalázóan alacsony**, annak mértéke a felperest kifejezetten nevetségessé teszi. A szankció így preventív funkciót nem tölt be, ami ellentétes a sérelemdíj rendeltetésével, különösen azt figyelembe véve, hogy a sérelemdíj és a felperesre terhelt eljárás költségek egyenlege a felperesre nézve negatív. Utalt arra, hogy a bírói gyakorlatban 50.000 forintnál alacsonyabb mérték sérelemdíjat általában nem ítélnék meg, ilyen minimális sérelemdíjat is legfeljebb sz k körben elkövetett alapeseti rágalmozás és becsületsértés esetén alkalmaznak. Amennyiben – mint a perbeli esetben -a jó hírnév sérelme nagy nyilvánosság el tt valósul meg, és valakinek a szakmai kvalitásával vagy munkatevékenységével összefügg , úgy a bírói gyakorlat szerint több százezer forint a sérelmet szenvedettet megillet sérelemdíj összege (100.000-3.000.000 forint közötti összeg).

Értékelend a konkrét esetben, hogy a felperes a helyi és regionális közéletben közismert személy, a sérelmezett közlés nagynyilvánosság el tt történt, a felperes környezetére (lakóközvetétre, baráti, ismeretségi körére) hatást gyakorolt. A jogsértés ismétl d volt, s t fokozódott, ugyanis a második közlemény sokkal súlyosabban jogsért volt, mint az els . Értékelend az is, hogy a sérelmet nem egy magánszemély, hanem önkormányzat okozta, mely helyi közhatalmi jogosítványok gyakorlója, így a helyi nyilvánosságban ehhez ill képzetek kapcsolódnak.

Az els fokú bíróság által elvárt hátrány bizonyítás a Ptk. rendelkezéseivel ellentétes, ugyanis a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint a sérelemdíjra való jogosultsághoz a hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Rámutatott, hogy az alperes kimentésre alapot adó körülményt nem jelölt meg, nem igazolt, a sérelemdíj igényt összegszer ségében nem, csak jogalapjában vitatta, így a kereset szerinti sérelemdíj igényt az els fokú bíróság nem mérlegelhetette volna felül, ezzel mintegy az alperes helyett védekezve. Az els fokú bíróság az elkésett és eredménytelen alperesi védekezést támogatva, lényegében a felperest büntette meg.

A második jogsértés vonatkozásában az els fokú bíróság nem tett eleget a Pp. 221. §-a szerinti indokolási kötelezettségének sem, e keresetrészt egyetlen mondattal intézte el. **A második jogsértés C1 és C2 kitétele** az alperes által alkalmazott megfogalmazásban a laikus számára akként értelmezhet , hogy hanyag kezelést valósított meg, mely **büntet jogi kategória**. E szövegezéssel a cél nem a közvélemény tájékoztatása, vagy véleménynyilvánítás volt, hanem a felperes lejáratása. Az alperes egy tudatosan hamis közléssel a bizonylati fegyelemre vonatkozó állítást végletesen torzítva b nceselemény felperesi általi elkövetését állítja.

Az alperes nem tudta igazolni a perben, hogy a társaság pénzügyeit hanyagul kezelte volna a felperes, s azt sem, hogy e közlés mások véleményének átvétele. A képvisel -testületi ülésen ugyanis ilyen állítás nem hangzott el, annak jegyz könyve azt nem tartalmazza. Az alperes által benyújtott hangfelvételen sem az hangzik el, hogy a Kft. pénzügyeit a felperes hanyagul kezelte, hanem azt, hogy a Kft. készpénzforgalmának bizonylatait kezelte hanyagul. A bels ellen r a felperesi tevékenységgel összefüggésben arra akarta felhívni a figyelmet, hogy mire kell odafigyelni, és nem megrovó hangvételben tájékoztatta a jelenlév ket a felperes tevékenységr l.

E második közlemény nem min síthet ténybeli alappal rendelkező véleménynyilvánításnak. A tényközlések úgy jelennek meg, mintha a bels ellen r állításait adná

közre szó szerint, ami ebben a formában (valótlan és manipulatív) tényállítás lenne, de a perbeli esetben az els fokú bíróság által fennállónak tekintett ténybeli alap is hiányzik, semmilyen ténybeli és jogi alapja nincs annak, hogy b nceselemény elkövetésével vádolják.

* * *

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az els fokú ítélet helybenhagyását kérte, utalva arra, hogy az alkalmazott sérelemdíj mértéke megfelel a bírói gyakorlatnak, s a bírói mérlegelés adott esetben vezethet arra is, hogy a jogsért t nem kötelezik sérelemdíj megfizetésére. (BH 2016.241)

* * *

A felperes fellebbezése kisebb részben - a rendelkezés részben foglaltak szerint – alapos, ezt meghaladó körben nem alapos.

Mindenekel tt arra mutat rá az ítéltábla, hogy a 2017. márciusi (els) jogsértés vonatkozásában - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira figyelemmel - a sérelemdíj felemelésére vonatkozó fellebbezést meghaladóan az els fokú ítélet keresetnek helyt adó, illetve a keresetet részben elutasító rendelkezéseit nem bírálta felül (Pp. 253. § (3) bekezdés).

A fellebbezéssel érintett körben az els fokú ítélet indokolása – szemben a fellebbezésben foglaltakkal - nem sérti a Pp. 221. §-ában foglaltakat, abból az els fokú bíróság jogi álláspontja – a második jogsértéssel összefüggésben is - maradéktalanul megállapítható volt, így a fellebbezésben jelzettek az els fokú bíróság ítéletének felülbírálatát nem akadályozták.

Az els fokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges és egyben elégséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg. Érdemi döntése – az els jogsértés miatt alkalmazott sérelemdíj mértéke kivételével – annak indokolására is kiterjed en helytálló, emiatt az ítéltábla kizárólag a sérelemdíj mértéke és a fellebbezésben el adottak kapcsán mutat rá az alábbiakra.

I.

A 2017 márciusában elkövetett jogsértés:

A 2017 márciusában elkövetett jogsértés vonatkozásában kizárólag annak tárgyában kellett az ítéltáblának állást foglalni, hogy az els fokú bíróság által a keresetnek képest alkalmazott sérelemdíj mértéke mennyiben feleltethet meg a hasonló ügyekben a bírói gyakorlat által kidolgozott elveknek.

Kiemeli az ítéltábla, hogy miután az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, önmagában az, hogy az összegszer ség vonatkozásában nem terjesztett el védekezést nem tekinthet az alperes elismerésének, így az els fokú bíróság a felperes által sajátosan felfogott értelemben sem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen és ellenkérelmen döntése meghozatalakor (Pp. 215. §).

Az els fokú bíróság helyesen hívta fel a sérelemdíj mértéke tekintetében a jogalkotó által is irányadónak tekintett körülményeket (Ptk. 2:52. § (3) bekezdés), s arra is helytállóan mutatott rá, hogy a konkrét jogsértéshez a köztudomás szerint kapcsolható személyiségi hátrányokat meghaladó hátrányt a felperes a per során nem igazolt, így az ítéltáblának is kizárólag abban kellett állást foglalnia, hogy az els fokú bíróság által felhívott ügynevezett „köztudomás-

doktrína” szerint meghatározott sérelemdíj mértéke arányos-e a felperest ért jogsértéshez a köztudomás szerint kapcsolódó hátrányokkal.

Helyesen mutatott rá a felperes, hogy a többségi bírói gyakorlatban a sérelemdíj legalacsonyabb összege 50.000 forint (Kúria Pfv.IV.20.903/2016/7. számú ítélet, F városi Ítél tábla 1.Pf.20.194/2015/3/II.; F városi Ítél tábla 32.Pf.20.345/2017/6-II.), melynek alkalmazása - a konkrét esetben – azonban valóban nem áll arányban a jogsértés súlyával, és nem alkalmas a sérelemdíj funkcióinak betöltésére sem.

E körben helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy nem értékelte kell súllyal az els fokú bíróság azt, hogy a jogsértésre nagy nyilvánosság el tt került sor, s az a felperes szakmai tevékenységével állt összefüggésben, illetve a jogsért egy önkormányzat volt, melynek tevékenységéhez egyfajta hitelesség, közbizalmi jelleg is kapcsolódik. Értékelend az is, hogy a jogsértés okozta sérelem a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a.) pontja szerinti megállapítással, illetve a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti elégtételnyújtásával részben orvoslódott. Ugyanakkor – a kés bbiekben részletesen kifejtettek szerint (II. pont) – tévesen hivatkozott arra az alperes, hogy a jogsért tevékenység ismétl d , fokozódó volt.

Mindezen szempontokat együttesen értékelve az ítélt tábla akként foglalt állást, hogy - a sérelemdíj funkcióit is figyelembe véve - 200.000 forint az, ami alkalmas a felperes által elszenvedett sérelem kompenzálására, megfelel társadalmi elítélést tükröz a jogsért vel szemben, így a jogsértéssel arányban álló magánjogi szankciónak is tekintend .

II.

A 2017 nyarán megjelent cikk:

A 2017 nyarán megjelent cikk vonatkozásában az ítélt tábla osztja az els fokú bíróság jogi álláspontját, azt – els dlegesén a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakkal egészíti ki.

Egy közérdekl désre számot tartó intézmény kapcsán nem kifogásolható, hogy az alperesi önkormányzat beszámolt a történekr l. Kiemeli az ítélt tábla, hogy a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások részei a szólásszabadságnak. Valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne, a tények közlése ugyanis tipikusan a vélemény alapja. A vélemény-nyilvánítás szabadsága kiterjed a tények közlésére is, a kritika a bírálat szabadsága szintjéig, de nem vonatkozhat a tények meghamisítására. A sérelmezett cikk pedig a fentiek szerint a kritikán túlmutató valótlan tényállítást nem tartalmaz.

A kereset tárgyát képez cikk nem konkrétumok nélkül, hanem a bels ellen ri jelentés megállapításaira támaszkodva min sítette a felperes gazdálkodását a pénzügyek terén hanyagnak. A cikk egészét értékelve a „**hanyag kezelés**” kifejezést - a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint vizsgálva - helyesen min sítette az els fokú bíróság véleménynek. (PK 12. számú állásfoglalás II. pont) Az annak alapjául felsorakoztatott tényekb l az olvasó számára is egyértelm , hogy a bels ellen rzés nem valamely meg nem történt gazdasági cselekmény elszámolását róttá a felperes terhére, hanem a számviteli fegyelem és a bizonylati rend betartásának hiányosságait. Az is egyértelm a cikkb l, hogy az idézetként megjelenített bels ellen ri megállapítások az írásban elkészült jelentéshez kapcsolódóak. („idézve a jelentést”)

„A volt cégvezet a társaság pénzügyeit rendkívül hanyagul kezelte” kitétel a bels ellen r által a 2017. május 23. napján tartott nyilvános ülésen el adottak alapján („sajnos nagyon hiányos volt a rendelkezésre álló anyag... szóval nem egy rendezett, nem egy biztos gazdálkodást tükröztek az anyagok.” „A pénztár hanyagul volt kezelve” „... úgy hogy eléggé hanyag gazdálkodás történt”) megfogalmazott, az alperes véleményét tükröz összegzés csupán. A bels ellen r valóban nem szerepeltette jelentésében a pénzügyek hanyag kezelése mellett a „rendkívül” jelz t, azonban annak alkalmazása a feltárt számos hiányosság fényében nem kifogásolható. E jelz s szerkezet nem a tényeket már elferdít módon túlzó, alkalmazásával az ellen rzés során megállapított tények nem váltak b nceselemény felperes általi elkövetését sugalló, tudatosan hamis közléssé.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján az els fokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit az els jogsértés vonatkozásában alkalmazott sérelemdíj mértéke tekintetében részben megváltoztatta, ezt meghaladóan az els fokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Miután a kisebb részben megváltozott pernyertességi arány felel meg az els fokú ítéletben rögzített (22%-78%) pernyertességi aránynak, ezért az ítéltábla az els fokú ítélet els fokú perköltségeire és a feljegyzett illetékre vonatkozó rendelkezéseit nem érintette.

A felperes fellebbezése az els jogsértés kapcsán (450.000 forint perérték) 150.000 forint erejéig bizonyult alaposnak, míg a második jogsértés (600.000 forint perérték) kapcsán nem volt alapos.

A felperes pervesztessége arányában köteles a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján – a pernyertességére es költsége beszámítása amellet – az alperes másodfokú eljárási költségeinek a magtérítésére. Az ítéltábla a másodfokú eljárás költségét mindkét peres fél vonatkozásában az ket képvisel ügyvéd munkadíjában a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bek. a) pontja, 3.§ (4) és (6) bekezdése és 4/A.§-a alapján a kifejtett tevékenységgel arányban határozta meg, s a felperest a terhére mutatókülönbözetre marasztalta.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték felperes pervesztességére es részének megfizetésére a felperes a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles, míg a pernyertességére es fellebbezési illeték az IM rendelet 14.§-a alapján az állam terhén marad.

Gy r, 2018. október 4.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
el adó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó